

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Allmänna avdelningen
Enhet 16

DOM
2014-12-18
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
29826-14

SÖKANDE

Hissbyggarna TGS AB, 556902-0786
Strömsbrovägen 33
803 09 Gävle

MOTPART

Locum AB, 556438-7909
Box 17201
104 62 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling

KONKURRENSVERKET	
2014 -12- 1 8	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller Hissbyggarna TGS AB:s ansökan och förordnar att upphandlingen ska göras om.

Dok.Id 562589

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 08:00-16:30
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se		

YRKANDEN M.M.

Stockholms läns landsting genomför genom Locum AB en upphandling med stöd av lagen om offentlig upphandling (LOU) vilken avser totalentreprenad för ombyggnad av hissar belägna på Danderyds sjukhusområde (LOC 1304-0702). Upphandlingen genomförs genom ett förenklat förfarande med tilldelningsgrund lägsta pris. I tilldelningsbeslut den 2 december 2014 beslutade Locum AB att tilldela aktuell entreprenad till annan leverantör än Hissbyggarna TGS AB (bolaget).

Bolaget ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar, såsom bolaget slutligen har framställt sin talan, att förvaltningsrätten beslutar att upphandlingen ska göras om. Som grund för yrkandet anger bolaget följande. I upphandlingen har det satts ett omsättningskrav på 30 miljoner SEK och anbudssumman är enligt det lägsta anbudet 3 381 000 SEK. Omsättningskravet står inte därmed inte proportion till upphandlingens omfattning. Bolaget uppfyller det ställda kravet på referenser och har det lägsta anbudspriset.

Locum AB medger att upphandlingen ska göras om och uppger bl.a. följande. Kravet på årsomsättning är inte proportionellt i förhållande till upphandlingskontraktets värde. Kravet på årsomsättning angavs i det annonserade underlaget för upphandlingen och därmed har det konkurrensutsättande skedet påverkats. Det föreligger därför grund för att göra om upphandlingen.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Upphandlande myndigheter ska enligt 1 kap. 9 § LOU behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra

upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 16 kap. 6 § LOU anges att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i samma lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Ett förfrågningsunderlag måste stå i överensstämmelse med LOU och de gemenskapsrättsliga principer som ligger till grund för lagstiftningen. Proportionalitetsprincipen innebär att den upphandlande myndigheten inte får ställa större krav på leverantörer än vad som är nödvändigt och ändamålsenligt för den aktuella upphandlingen. Kraven ska således ha ett naturligt samband med och stå i proportion till det behov som ska tillgodoses. Även kravet på utnyttjande av största möjliga konkurrens måste beaktas så att kretsen av dem som kan delta i upphandlingen inte begränsas mer än vad som är nödvändigt.

Det står en upphandlande myndighet fritt att ställa krav på en leverantörs ekonomiska omsättning (se bl.a. Kammarrätten i Jönköpings dom den 16 december 2010 i mål nr 1071-10). Detta krav måste dock som framgår ovan vara proportionerligt för att det ska kunna godtas. För att ett krav ska vara proportionerligt så måste det vara nödvändigt för att uppnå de eftersträvade syftena, såtillvida att det inte finns något mindre ingripande alternativ. Det är den upphandlande myndigheten som har bevisbördan för att visa att något mindre ingripande alternativ inte finns.

I aktuellt anbudsformulär anges i punkt **4.1 Omsättningskrav** att anbudsgivarens omsättning under de senaste tre verksamhetsåren, eller den kortare tid under vilken verksamheten bedrivits, i genomsnitt ska ha uppgått

till minst 30 miljoner SEK per år. Två anbud inkom och angav en kostnad för entreprenaden om 3 381 000 SEK respektive 3 854 000 SEK. Det ställda kravet på omsättning kan därmed inte anses vara proportionerligt i förhållande till upphandlingskontraktets värde.

Förvaltningsrätten finner därför att LOCUM AB genom det ställda kravet på årsomsättning om 30 miljoner SEK har handlat i strid mot proportionalitetsprincipen. Felet har medfört att bolaget har lidit eller kunnat komma att lida skada. Det fel som har begåtts i upphandlingen har påverkat det uppsökande skedet. Någon annan åtgärd än att upphandlingen ska göras om kan därför inte komma i fråga. Den upphandlande myndigheten har också medgett att upphandlingen ska göras om. Sammanfattningsvis ska således bolagets ansökan bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV 3109/1A LOU).

Kaija Hultquist

Kaija Hultquist

Rådman

Föredraganden Anna Cederberg har handlagt målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

